

Preguntes orientatives pel que fa a la temàtica tractada (primer trimestre)

[versió 1.0]

Unitat 1: El medi i la societat: un equilibri difícil

El medi natural: una font de recursos per a la societat humana (10)

1. Què enteneu per recurs natural?
2. Diferència entre recurs renovable, no renovable i potencialment renovable (Web Aulavirtual – WA)? Exemples de cadascun d'ells (10-11). La distribució dels recursos al món.
3. Diferencieu entre producció i productivitat.
4. Maneres de combatre l'escassetat de recursos no renovables (12).
5. Desenvolupament dels països i presència de recursos (13).
6. Reduir, reciclar/reutilitzar, racionalitzar i conscienciació (apunts, WA i llibre (29, 58)).

L'aigua i el sòl: recursos escassos i necessaris (15)

7. Disponibilitat i usos de l'aigua terrestre (16). Percentatges. L'aigua dolça: abundor i escassetat.
8. Contaminació de les aigües continentals: agents contaminants i conseqüències (apunts). L'Eutrofització (WA i altres webs comentats a classe: "salvem el planeta").
9. Despesa d'aigua als països desenvolupats i en vies de desenvolupament: usos diversos segons els països.
10. Què enteneu per contaminació difosa de les aigües continentals i en què consisteix? Llistat d'elements causants de la contaminació difosa (22).
11. Definició, causes i conseqüències de la degradació del sòl (19, 37). Conceptes d'erosió (efectes directes i indirectes → 21), sobreexplotació, sobrepastura (19), desertització (21) i desforestació (18, 38), contaminació (WA).
12. Divisió del sòl segons la intensitat de la degradació (20).
13. Problemes del sòl en les àrees periurbanes.

La desforestació dels boscos humits (23)

14. Diferencieu entre Ecosistema i Biodiversitat. (23)
15. Diferencieu entre Bioma (23, 48), Biota, Biòtop (WA), Biocenosi (WA), etc. (altres definicions via control classe sobre l'Amazònia; veure solució adjunta en el WA)
16. Beneficis mediambientals del *bosc tropical* (humit i sec) i la *selva tropical*.
17. Expliqueu el procés i les causes de la destrucció de la selva tropical (26).
18. Definició d'agricultura itinerant (26).

Els minerals no energètics com a font de matèries primeres (27)

19. Expliqueu els passos fonamentals en l'explotació del recursos minerals: exploració, extracció, concentració i refinament. (27)
20. Com es pot aconseguir allargar la vida dels recursos minerals no energètics?
21. Quan podem dir que s'ha exhaurit econòmicament un mineral? (29)
22. Què és el temps d'exhauriment? (29)
23. Definició d'impacte ambiental (28)
24. Reduir, reciclar/reutilitzar, racionalitzar i conscienciació (apunts, WA i llibre (29, 59)).
25. Sistemes de producció intel·ligents (spi) i empreses ecoeficients (WA i (59)).
26. Concepte de Sostenibilitat (WA, 54) i l'informe Brundtland (WA).

Els recursos minerals com a font energètica (37)

27. Concepte i classificació dels combustibles fòssils: petroli (WA i (31)), carbó (WA i (33)) i gas natural (WA i (35)). Consum energètic mundial (percentatges). Característiques pròpies, avantatges i inconvenients de cada un d'ells. Distribució mundial dels recursos minerals. Interessos, conflictes i problemàtiques associades.
28. Concepte de *peak oil*. (WA → veure complements a la solució de l'exercici de classe, etc.)
29. Problemes mediambientals derivats dels combustibles fòssils (capa d'ozó, pluja àcida (72), efecte hivernacle (37), *smog* o boirum, etc) (WA). El canvi climàtic.
30. Cimeres i legislació ambiental a l'entorn de cadascun d'ells (fotocòpies lliurades, WA i (58, 59, 73)).
31. Les fonts d'energia alternativa: solar, hidràulica, eòlica, biomassa, mareomotriu, geotèrmica, etc. (WA, infografies i articles recomanats). Avantatges i inconvenients.

Els medi natural com a risc (37)

32. Definició de desastre natural. Incidència antròpica en els desastres naturals (37). Prevenció de desastres (39). Fenòmens naturals i riscos naturals. Exemples.
33. Els residus: concepte, classificació i tractament. Els Abocadors, les Depuradores i les Deixalleries (fotocòpies de classe).
34. Glossari específic addicional (WA).

Unitat 2: Les activitats humanes i el medi ambient

35. La Terra com a ecosistema. Causes de la variació climàtica.
36. Definició d'ecosistema, bioma (23, 48), biota, biòtop (WA) i biocenosi (WA), abiòtic (WA), biòtic (WA), antròpic (WA). Situació d'alguns biomes (49).
37. Biosfera. Quins estrats la componen. Quina extensió té. L'atmosfera. (WA i webs recomanats).

Les produccions agrícoles i ramaderes (50)

38. Els Sectors econòmics.
39. El paisatge: elements i classificació (WA). Els sistemes de conreu: monoconreu i policonreu (WA).
40. Tipus d'activitats agrícoles: els *sistemes agraris tradicionals* (intensius i extensius) i *comercials* (intensius i extensius). Especial èmfasi en el *sistema agrícola de subsistència* i el *sistema de mercat*. Característiques específiques de cada un d'ells (50 i WA).
41. La *revolució verda*: èxits (WA i 51, 52) i limitacions (factors que limiten la producció agrícola (52); factors que posen el perill el futur dels recursos alimentaris (52 - 54).
42. Sistemes d'explotació de la terra: directa i indirecta (arrendament, parceria...) (WA).
43. Glossari específic addicional (WA).
44. Agricultura i població mundial. Percentatges.
45. Impacte de les activitats agràries sobre el medi ambient (54-55)

La producció industrial (56)

46. Definició de procés industrial (58).
47. Factors de localització industrial. El model clàssic (1909) d'Alfred Weber (56).
48. Concepte de deslocalització (58). Raons que l'expliquen. Avantatges i inconvenients del fenomen (WA via Wikipèdia).
49. El *Cinturó industrial* mundial. Producció, dispersió i centres de decisió. Els Nous Països Industrialitzats (NPI) / emergents. Països BRIC.
50. Significat i països membres del G5, G7, G8, G20, G33 i G77, G90 (WA).
51. Conseqüències mediambientals de la producció industrial i possibles solucions (58-59). Concepte de Sostenibilitat (WA, 54) i l'informe Brundtland (WA).
52. Per què cal reciclar? La indústria sostenible ((58-60), WA). Sistemes de producció intel·ligents (spi) i empreses ecoeficients (WA i (59)).
53. Els accidents industrials: causes i possibles solucions (70-72).
54. Glossari addicional: empresa multinacional i empresa transnacional; empresa matriu i empresa filial. Trust, Holding, Càrtel, Monopoli, Franquícia, etc.

El mar, font de recursos alimentaris (61)

55. El mar i els recursos alimentaris. Pesca i dieta mundial de proteïnes (61).
56. Distribució mundial de caladors i pesqueries. Raons. Principals nacions pesqueres.
57. Tipus de pesca: *pesca de terra*, *pesca de costa o de plataforma continental* i la *pesca d'altura*. Els arts de pesca (63 i WA). Causes de l'exhauriment de les pesqueries (62).
58. La *revolució blava* (62 i WA).
59. Contaminació de les aigües oceàniques a causa de l'activitat humana (64 i WA).
60. L'aqüicultura (65 i WA).
61. El Turisme: concepte i tipus.
62. Causes de la massificació del turisme.(67)
63. Efectes del turisme sobre el medi ambient.
64. El turisme rural (agroturisme) com a exemple de turisme sostenible (69)
65. Legislació ambiental: inicis, legislació actual, objectius i problemàtiques associades en la seva aplicació. Principals tractats internacionals (73, WA i fotocòpies lliurades).
66. Glossari específic addicional (WA).

Josep Margarit i Duran

Josep.margarit@escolapia.cat

Novembre de 2008

[versió 1.0]